

**Programación da materia optativa
“Saídas profesionais da música”**

Índice

---

1. Introducción.....	5
1.1 Marco Legal	5
1.2 Características do centro.....	6
1.3 Características do alumnado	7
2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais	8
2.1 Grao Profesional	8
3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais	9
4. Xustificación, obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia “Saidas profesionais da música”	10
4.1 Xustificación	10
4.2 Obxectivos	10
4.3 Contidos	11
4.4 Criterios de avaliación	11
4.4.1 Medidas de recuperación	13
▪ Recursos didácticos.....	14
5. Metodoloxía.....	15
5.1 Principios metodolóxicos	15
5.2 Métodos didácticos.....	15
6. Atención á diversidade	17
7. Temas transversais	18
7.1 Educación en valores	18
7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s)	18
8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.....	20
8.1 Actos institucionais	20
8.2 Cursos e clases maxistras	21
8.3 Audicións.....	21
8.4 Outros	21
9. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	22
10. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento.	23

1. Introducción

A presente Programación Didáctica da materia optativa “saídas profesionais da música” foi elaborada polo profesorado do departamento de Vento Metal. Está baseada na secuenciación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación que se levarán a cabo ao longo do sexto curso do grao profesional.

Este documento inclúe, ademais dos obxectivos e contidos, a metodoloxía que se vai a seguir (indicando materiais e recursos didácticos que se empregarán), a avaliación e os seus procedementos e ferramentas (tanto da aprendizaxe coma da ensinanza e da propia programación), a atención á diversidade, e outras informacións que considéranse de interese e necesidade para levar a cabo o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

1.1 Marco Legal

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes documentos legais, clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

- **ORDE do 29 de setembro de 2015** pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensinanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.
- **DECRETO 229/2011**, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.
- **CIRCULAR 15/2011** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.
- **ORDE do 4 de agosto de 2011** pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.
- **DECRETO 223/2010**, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.
- **ORDE do 28 de xullo de 2008**, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto

203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.

- **CIRCULAR 21/2008** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se regula a avaliación e cualificación dos alumnos e das alumnas que cursan as ensinanzas elementais de música e danza dispostas nos decretos 196/2007, do 20 de setembro e 198/2007, do 27 de setembro, polos que se establece a ordenación das ensinanzas de grao elemental de danza e de música, respectivamente.
- **ORDE do 8 de febreiro de 2008**, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.
- **DECRETO 198/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música. DOG do 25 de outubro de 2007.
- **DECRETO 203/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.
- **CIRCULAR 9/2007** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

1.2 Características do centro

O Conservatorio Profesional de Música de Vigo é un centro público creado no ano 2003 despois da separación obrigatoria tal e como dispoñía a Lei Orgánica 1/1990 Xeral de Ordenación Educativa do Conservatorio Superior de Música de Vigo.

Sito na rúa Fotógrafo Felipe Prósperi s/n, entre a Avenida da Florida e Praza da Miñoa, o centro conta con instalacións axeitadas ás ensinanzas musicais, resultando un tanto escaso de espazos para a demanda que unha cidade como Vigo fai das ensinanzas musicais.

O centro sitúase na bisbarra de Vigo, zona amplamente industrializada. A actividade musical da zona xira en torno á existencia de un grande número de bandas populares e coros onde moitos/as alumnos/as reciben unha formación musical inicial. Existen tamén na zona un número importante de escolas de música públicas e privadas, e nos últimos anos tamén se crearon varias formacións do ámbito orquestral.

O propio Conservatorio e algunhas entidades privadas (bancos, fundacións,

sociedade filarmónica, etc.) programan actividades musicais. A cidade carece de fonoteca pública e de biblioteca musical especializada (a excepción da do propio centro).

A maiores da actividade docente da ensinanza de música, no Centro realízanse diferentes actividades extraescolares e complementarias co obxectivo de completar a formación do alumnado: concertos, conferencias e cursos de especialización, e outros.

A ensinanza que se imparte no Conservatorio Profesional de Música de Vigo é a de música, regulada pola Lei 2/2006, do 3 de maio, de Educación e polo Real Decreto 1577/2006, do 22 de decembro polo que se fixan os aspectos básicos das ensinanzas profesionais de música, sendo regulada na Comunidade Autónoma de Galicia polo decreto 198/2007, do 27 de setembro para o grao elemental e o 203/2007, do 27 de setembro para o grao profesional.

1.3 Características do alumnado

O centro conta cunha media de 600 alumnos e alumnas, variando a súa procedencia segundo a idade e o curso que realizan. Así, a maioría dos discentes do grao elemental pertencen á bisbarra de Vigo, agás algúns que veñen para cursar especialidades que non se imparten noutros conservatorios da provincia.

As principais motivacións para o estudo neste Centro son:

- A obtención dun título que lles abra saídas profesionais, e que posibilite a continuidade de estudos no grao superior de música.
- A calidade da ensinanza.
- A ubicación do Conservatorio.

As expectativas de futuro do alumnado varían segundo o grao no que se atopan: os/as alumnos/as de grao elemental teñen como principal obxectivo obter unha formación que lles permita gozar da música e poder continuar os seus estudos. O alumnado do grao profesional manifesta as súas preferencias por dedicarse á docencia e á práctica instrumental (orquestra, banda, coro, cámara, solista, etc.), e, se cadra, continuar os seus estudos nun Conservatorio Superior de Música.

No estudo individual do alumnado resalta o esforzo, a análise do repertorio e a comprensión do mesmo. Como gran problema sobresa a falta de tempo, especialmente no grao profesional, debido á gran cantidade de horas que o alumnado pasa no seu centro de ensinanza obrigatoria. Outros problemas son a falta de organización, de constancia e concentración no estudo.

O clima existente entre o alumnado e o profesorado do centro é óptimo, sendo este un dos valores máis apreciados por ambas partes.

É de destacar que as preferencias do alumnado no seu tempo de lecer, sigan relacionadas coa música, debido á importancia que dan á asistencia a concertos ou á escoita da mesma na casa. As outras afeccións do alumnado do

Conservatorio Profesional de Música de Vigo son a lectura e os deportes.

Como conclusión, extraemos que ao ser este un centro de ensinanzas artísticas non obrigatorias o grao de satisfacción do alumnado co centro é alto.

2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais

2.1 Grao Profesional

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música, indica no artigo 2º que a súa finalidade é proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, ordenándose en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Esta finalidade acádase ao longo dos seis cursos dos que consta este grao coa consecución dos seguintes obxectivos que aparecen enumerados no artigo 3º do mesmo Decreto:

- a) Habitarse a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- c) Analizar e valorar a calidade da música.
- d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- e) Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.
- f) Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- g) Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- h) Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.

Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais

A diferenza do Decreto 198/2007, que establece a ordenación do currículo das ensinanzas elementais, no Decreto 203/2007 de ordenación das ensinanzas profesionais recóllense no artigo 6º os obxectivos específicos destas, que serán desenvolvidos de xeito máis concreto no currículo de cada materia e que citaremos nos seguintes apartados deste mesmo punto.

Estes obxectivos específicos ou capacidades que deben ser adquiridos polo alumnado do grao profesional das ensinanzas de música son:

- a) Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.
- b) Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.
- c) Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- d) Formar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable do conxunto.
- e) Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fóra dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.
- f) Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.
- g) Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.
- h) Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas exixencias das obras.
- i) Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.
- j) Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.
- k) Interpretar individualmente ou dentro da agrupación correspondente obras escritas en todas as linguaxes musicais, afondando no coñecemento dos estilos e das épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.
- l) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

4. Xustificación, obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia “Saídas profesionais da música”

4.1 Xustificación

Os avances tecnolóxicos están provocando modificacións na nosa sociedade, por iso as relacións persoais, o ocio e as distintas profesións encontráanse nun proceso de cambio constante. O mundo da música é partícipe destas transformacións, de tal forma que o músico profesional ten que estar preparado para adaptarse a estes cambios e debe ser capaz de desempeñar toda unha gama de roles ao longo da súa carreira.

O alumnado que remata as ensinanzas profesionais de música debe estar informado sobre o entorno profesional onde se vai a desenvolver no futuro, por iso é preciso que desenvolva habilidades no acceso e procesamento de información no momento de establecer redes profesionais, así como participar nun aprendizaxe ao longo da vida que permita a súa adaptación a un entorno laboral cambiante. A globalización a través de internet abre as portas a un mercado laboral mundial, onde se crean novas oportunidades e por conseguinte novas necesidades de formación que deben ter en conta a industria musical, así como as tecnoloxías da información e a comunicación para acadar beneficios de estos avances e das novas oportunidades de negocio.

O Conservatorio Profesional de Música Arturo Soria da Comunidade Autónoma de Madrid, no ano 2014, xa impartía unha materia relacionada cas profesións e os estudos vinculadas ca música cunha materia denominada “A música no mundo profesional”. Na actualidade dito Centro conta entre as súas materias optativas unha materia similar.

A materia optativa saídas profesionais da música é un paso adiante na mellora da calidade educativa do Conservatorio, potenciando e explorando as distintas saídas profesionais vinculadas ca música, os estudos para poder desempeñalas e axudando ao alumnado a decidirse de cara a unha carreira profesional apropiada as súas cualidades.

4.2 Obxectivos

- A. Coñecer as saídas profesionais asociadas ao ensino musical.
- B. Fomentar as distintas saídas profesionais vinculadas ca música, máis alá das relacionadas ca interpretación, composición ou pedagogía como poden ser as relacionadas ca produción e xestión, sonoloxía e musicoloxía.

- C. Descubrir novas posibilidades profesionais relacionando a música con outras disciplinas como o teatro, danza, as artes plásticas, a medicina e as novas tecnoloxías.
- D. Favorecer o autoconhecimento do alumnado para ter ferramentas ante a decisión do seu futuro académico e profesional.
- E. Coñecer estratexias de búsqueda en internet e páxinas web relacionadas ca empleabilidade e os estudos superiores vinculados ca música.
- F. Saber elaborar un currículo persoal e/ou profesional de cara a presentar nun evento ou organización.
- G. Saber realizar un traballo escrito ben estruturado sobre a temática da materia tendo en conta as normas para citar os recursos utilizados.

4.3 Contidos

- Clasificación das profesións vinculadas ca música.
- Coñecemento dos estudos relacionados ca música nos centros de ensino superior e de formación profesional.
- As profesións vinculadas ca música, incluídas aquelas que non están relacionadas ca interpretación e a docencia.
- A musicoterapia, a musicoloxía, xestión musical e as técnicas de son.
- O coñecemento de sí mesmo, a información académica e profesional e as decisións vocacionais.
- Procura e selección de información sobre ofertas laborais relacionadas ca música a través de internet.
- Elaboración de presentacións de cualidades persoais (curriculum vitae, entrevistas, ...).
- Estructura dun traballo escrito e as normas APA.

4.4 Criterios de avaliación

- Amosar coñecementos das distintas saídas profesionais asociadas a música a través dun traballo persoal sobre as profesións vinculadas ca música, as súas características, os requisitos, así como a valoración da idoneidade e interese para o alumnado. Este criterio pretende avaliar o coñecemento das distintas profesións contrastando as súas características cos intereses e cualidades do alumnado.
- Demostrar coñecemento na procura e selección de información sobre ofertas profesionais vinculadas ca música. Mediante este criterio valorarase en que medida o alumnado incorpora no seu proceso de

aprendizaxe os resultados na procura de documentación contrastándoos cos seus propios coñecementos.

- Saber realizar un curriculum profesional tendo en conta a organización ou evento ao que vai ser presentado, demostrando coñecementos das tecnoloxías da información e a comunicación. Mediante este criterio preténdese avaliar o coñecemento na elaboración dun currículo persoal e/ou profesional con medios informáticos, así como saber redactalo tendo en conta o evento ou organización ao cal está destinado.
- Mostrar un traballo escrito estruturado sobre a temática da materia. Mediante este criterio preténdese avaliar a capacidade para a elaboración dun traballo con portada, índice, introdución, temática ou contido, conclusión e referencias bibliográficas, tendo en conta as normas APA para citar as fontes, así como a texto (letra times new roman ou arial 12, interlineado 2.0, márxes 2,54 e alineación a esquerda).
- **Mínimos esixibles**
  - Amosar coñecementos das distintas saídas profesionais asociadas a música a través dun traballo escrito con portada, índice, introdución, temática ou contido, conclusión e referencias bibliográficas, tendo en conta as normas APA para citar as fontes, e con letra times new roman ou arial 12, interlineado 2.0, márxes 2,54 e alineación a esquerda.
  - Elaboración de dous currículums Vitae con medios informáticos, tendo en conta o evento ou organización ao cal está destinado.
- **Procedementos e ferramentas de avaliación**

Observación directa do alumnado valorando o interese e a participación activa na aula, así como as búsquedas de información e selección da información.

Realización de traballos escritos que permitan avaliar os coñecementos sobre as saídas profesionais da música e as busquedas da información e selección da información, así como a estrutura, formato e coñecemento a hora de citar as fontes.

Elaboración de currículums vitae que permitan avaliar o coñecemento da súa estrutura e a capacidade de deseño tendo en conta a organización ou evento ao cal vai destinado.

Como ferramentas de avaliación empregaranse: O diario de aula, os traballos escritos e os currículums vitae.

- **Criterios de cualificación**

Amosar interese e participación tanto nas clases como nas actividades programadas a través da participación na aula e na procura e selección de información. Este criterio achegará o 40% da cualificación.

Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva a través da elaboración dun traballo escrito. Este criterio achegará o 30% da cualificación.

Elaborar currículums vitae. Este criterio achegará o 30% da cualificación.

Traballo diario (participación e búsqueda de información)	Traballo escrito	Currículums vitae
40%	30%	30%

4.4.1 **Medidas de recuperación**

As medidas de recuperación consistirán na proba ordinaria e na proba extraordinaria. A proba ordinaria está dirixida ao alumnado que non acadou os obxectivos do curso, ben por non obter cualificacións trimestrais positivas; porque o profesorado non pode levar a cabo os procedementos de avaliación debido as faltas de asistencia, ou por outra razón. A proba extraordinaria está dirixida ao alumnado que non obteña cualificación positiva na avaliación ordinaria de fin de curso. Para a realización destas probas o profesorado poderá solicitar a presenza e valoración doutro profesor/a do departamento.

4.4.1.1 **Probas ordinarias**

- A proba ordinaria realizarase con anterioridade a avaliación ordinaria de final de curso. O alumnado deberá presentar un traballo escrito sobre as saídas profesionais da música e realizar dous currículums vitae, un para presentar nun centro de traballo docente e outro nun auditorio para realizar un concerto.

4.4.1.2 **Probas extraordinarias**

- O alumnado que non obteña unha cualificación positiva na avaliación ordinaria será convocado a unha proba extraordinaria. O alumnado deberá presentar un traballo escrito sobre as saídas profesionais da música e realizar dous currículums vitae, un para presentar nun centro de traballo docente e outro nun auditorio para realizar un concerto.

▪ Recursos didácticos

Álvarez González, Covadonga. (2008). Las salidas profesionales de un/una violinista. *Resonancias*, 4, 62-68.

Bennett, Dawn (2010). La música clásica como profesión. Barcelona. GRAÓ.

Jiménez, M.A. y Ruiz, F.J. (2019). La incorporación al mercado laboral de los egresados de conservatorio. Un estudio de caso de los titulados de guitarra del real conservatorio superior de música de Granada, España. *Revista AV Notas*, 8, 93-108.

Ponce de León, Luis e Lago, Pilar. (2014). La música en el mundo académico y profesional. Manual de orientación. Madrid. Ed. CCS.

Sánchez, C. (02 de abril de 2019). *Normas APA en español*. Normas APA (7ma edición). <https://normas-apa.org/introduccion/normas-apa-en-espanol/>

Sobрино Fernández, María Elena (2009). Evaluación de la transición al empleo de los Licenciados en Música de Galicia. Tesis de Doctorado, Universidad Santiago de Compostela.

5. Metodoloxía

Pola propia natureza da ensinanza de esta materia o método a empregar será a autoaprendizaxe guiada, onde o profesor en cada clase orientará e motivará ao alumnado para a busca, procesamento e aplicación da información necesaria. As estratexias metodolóxicas adaptaranse á madurez do alumnado e aos factores contextuais da clase, como son tempo dispoñible, espazos e recursos.

5.1 Principios metodolóxicos

Os principios que rixen a elaboración desta programación didáctica dotándoa de coherencia e sentido son:

- **Actividade:** As búsquedas en internet e a elaboración de traballos, requiren dunha práctica, polo que o principio de que as cousas se aprenden facéndoas vai implícito na nosa ensinanza.
- **Autonomía:** Cada alumno/a será orientado nas súas clases ensinándolle a traballar de forma independente e a tomar decisións por si mesmo.
- **Creatividade:** As actividades tratarán de estimular o pensamento e a imaxinación.
- **Individualización:** A nosa ensinanza da materia facilitará que en cada clase se teña en conta a dimensión persoal e afectivo social de cada alumno ou alumna.
- **Flexibilidade e diversidade de estratexias didácticas:** Co fin de conseguir os obxectivos propostos realizaranse as adecuacións que fosen precisas na temporalización dos contidos.
- **Convivencia:** Fomentárase en todo momento un clima de cordialidade e respecto entre o alumnado.
- **Significación:** Presentárase un ensino que ten aplicacións reais e útiles noutras situacións.
- **Interdisciplinabilidade:** Buscaremos relacionar os contidos da nosa materia cos das outras materias do currículo que cursa o noso alumnado para dotalos dunha maior significación.

5.2 Métodos didácticos

Á hora de decidir os métodos didácticos para esta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes enfoques:

- **Modelo constructivista:** Tomando como idea principal que o coñecemento é unha construción persoal na que o/a alumno/a elabora significados propios a partir duns coñecementos previos, a través dunha actividade intelectual e práctica.

- **Aprendizaxe significativa:** Este modelo de aprendizaxe está moi relacionado co constructivista, xa que a adquisición de coñecemento polo alumno realízase construíndo sobre os seus propios esquemas, sumando información sobre a que xa ten, que lle será útil para aplicar noutras situacións.

Para que esto se produza, debemos ter en conta ao longo de toda actividade:

- a) Que o alumnado teña unha boa actitude, algo que se consegue facéndolle ver que o que están a facer ten sentido, é dicir ten unha razón, unha finalidade, así como fomentando o bo clima de clase, a autoconfianza, etc.
- b) Que o que se ensine presente unha estrutura lóxica dentro da materia, enfocando o traballo de forma globalizadora.
- c) Que as novas aprendizaxes se relacionen cos coñecementos previos, é dicir, os contidos deben ter significatividade psicolóxica.
- d) Que sexan conscientes da importancia do estudo individual, fomentando o interese e o respecto polo hábito de estudo e ensinándolles a maneira de que ese tempo sexa eficiente.

6. Atención á diversidade

A diversidade constitúe un valor que enriquece e diversifica a realidade, esixindo no plano educativo unha maior atención por parte do profesorado.

É un feito que os alumnos que acceden a un conservatorio presentan diferenzas individuais e non todos os alumnos aprenden ao mesmo ritmo nin teñen as mesmas capacidades, polo que será labor do profesorado adecuar a práctica docente ás necesidades e características do alumnado.

Para dar resposta á diversidade teremos en conta as seguintes pautas:

- Traballar con materiais abertos e flexibles, que plantexen diversas estratexias para o logro dos coñecementos.
- Ter en conta as diferenzas individuais e de grupo que se detectan na avaliación inicial: os intereses dos alumnos/as, o contacto que tiveron coas actividades, as destrezas adquiridas, etc.
- Buscar orientación externa, de ser necesario, co propio centro como mediador.
- Respetar o ritmo de aprendizaxe de cada alumno.
- Diversificar as actividades para lograr os obxectivos.
- Plantexar actividades de diferente dificultade e integrar aos alumnos na máis apropiada ao seu nivel.
- Fomentar a pedagogía do éxito, é dicir, valorar os pequenos logros de cada un e considerar positivamente o seu proceso de aprendizaxe.
- Potenciar o traballo das actitudes para lograr o respecto de todos

A atención á diversidade constitúe un indicador moi positivo da saúde do noso sistema educativo, xa que un sistema que tamén intenta dar resposta a todos eses nenos e nenas con deficiencias a nivel persoal e con características cognoscitivas por encima da media, é un sistema educativo cercano ás necesidades reais do educando. Neste sentido a nosa programación didáctica intentará establecer os instrumentos necesarios, en consonancia cos outros documentos do centro, para lograr unha educación musical comprensiva e de calidade.

7. Temas transversais

A nosa materia tamén trata esta serie de elementos transversais que son abordados desde cada unha das diferentes asignaturas que comprenden o currículo das ensinanzas de réxime especial de música, e que nos dan a oportunidade de reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación.

7.1 Educación en valores

Á hora de abordar a educación en valores seguiranse as seguintes consignas:

- A **educación ambiental** tratarémola a través da importancia que se lle debe de dar ao silencio como marco de calquera actividade educativa.
- No referente á **educación para a igualdade de sexos**, partiremos de que toda actividade en grupo parte do principio de integración, de colaboración e de respecto mutuo entre os integrantes da clase independentemente do sexo ao que pertenzan.
- A **educación para o lecer**, fomentarse as búsquedas por internet, así como a visualización de videos e a lectura de libros relacionados co traballo de clase.
- En canto á **educación do consumidor** trataremos que o alumnado adquiera unha actitude crítica, axudándolles a forxar un criterio á hora de decantarse por unha saída profesional, e propiciando dese modo un aumento da súa capacidade de elección á hora de consumir.
- Para rematar, a **educación moral e cívica** abordarémola ao ter presente o respecto ás normas e a necesidade da súa existencia nunha clase de grupo (materiais de aula, profesorado, alumnado)

7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

Hoxe en día é difícil pensar nun modelo pedagóxico que non se complemente cos recursos tecnolóxicos, permitindo unha formación máis completa e posibilitando unha renovación na pedagogía e na didáctica. A educación ten que avanzar ao paso da sociedade co fin de enriquecerse mutuamente.

Coa aplicación das TIC preténdese acadar os seguintes obxectivos:

Desenvolver a autonomía persoal: O alumnado debe aprender a seleccionar a información recadada na rede e así tomar as súas propias decisións para continuar o seu proceso educativo e profesional.

Coñecer a realidade musical actual: A través da rede o alumnado atópase en contacto coas noticias de actualidade, ben a través de blog's de solistas e

profesorado, de coaching musicais, gravacións, saídas profesionais, e diferentes portais sobre novas investigacións e programas de estudos relacionados coas materias que cursan.

Aprender a manexar aplicacións informáticas relacionadas coas búsquedas en internet.

8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Dentro da Sección II do Proxecto Educativo de Centro do noso conservatorio, referente ás normas de organización e funcionamento, e concretamente no título cuarto do capítulo 4, establécese que estas actividades se poderán clasificar en actos institucionais, cursos e clases maxistras, audicións e outros.

O alumnado terá o dereito de asistir, aínda que non a obriga, ás actividades culturais e de promoción das ensinanzas que se organicen dende os diferentes departamentos e o equipo de actividades do conservatorio.

A organización de todas as actividades extraordinarias e complementarias do conservatorio correspóndenlle, como norma xeral, ao Equipo de Actividades Culturais e á Vicedirección como coordinadora do dito equipo. Para todas estas actividades agás as audicións de aula (non sendo casos especiais que así o requiran), establecerase un plan de actuación que pode ser consultado no artigo 36º do título cuarto da sección do Proxecto Educativo do Centro anteriormente citado.

8.1 Actos institucionais

No curso académico 2003/2004 decidiuse iniciar a institucionalización dunha serie de concertos, de xeito que pasaran a formar parte da programación estable do centro. Seguindo esta liña de continuidade, as posibles participacións do Departamento de Vento Metal, serían nos seguintes actos:

- Concerto de apertura do Curso Académico: Terá lugar ao inicio do curso.
- Concertos Benéficos: en colaboración con entidades benéficas, coa posibilidade de recadación de donativos. Así mesmo, intentarase celebrar fóra do centro, nalgún lugar que garanta a maior difusión posible.
- Ciclos de concertos, como por exemplo o Ciclo de Primavera onde cada ano se convida a solistas e agrupacións tanto externas como con participación dalgún membro do claustro.
- Acto de graduación: Alumnado que remata os estudos do 4º curso do grao elemental e o 6º curso do grao profesional.

Ademais das actividades que se realicen no seo do propio centro, intentarase celebrar concertos en salas ou espazos que permitan unha maior proxección da nosa tarefa profesional.

8.2 Cursos e clases maxistras

Os cursos e clases maxistras que se desexen organizar, unha vez aprobados no seo do departamento correspondente trasladaranse ao Consello Escolar onde se debaterán, e se son autorizados pasarán a ter a consideración de actividades extraescolares ou complementarias do centro.

No caso de que o Departamento de Vento-Metal teña algunha proposta, esta deberá ser tratada no mes de setembro e será incluída na Programación Xeral Anual. As propostas posteriores a esta data, poderán terse en conta, sempre que sexan autorizadas polo Consello Escolar.

No caso de haber orzamento para as actividades, será o Consello Escolar quen estableza os criterios de distribución do mesmo.

8.3 Audicións

Dadas as características específicas da materia saídas profesionais da música, non se realizarán audicións.

8.4 Outros

O centro colabora con entidades públicas e privadas participando en distintos eventos

9. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

---

Seguindo as instrucións que se recollen no artigo 2º da orde do 8 de Febreiro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música na Comunidade Autónoma de Galicia, e que indican que “[...] a avaliación terá un carácter formativo e orientador do proceso educativo e proporcionará unha información constante que permita mellorar tanto os procesos coma os resultados da intervención educativa[...]”, este departamento leva a cabo unha tripla avaliación: do proceso de aprendizaxe (que se desenvolveu no apartado correspondente de cada curso), da programación didáctica e da nosa labor docente.

O seguimento e avaliación das programacións será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas. Estas ideas e propostas de mellora serán incluídas na memoria final do departamento, xa que servirán de base para a elaboración da programación didáctica do vindeiro curso.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten coherencia secuencial entre todas elas, e indicar, se é o caso, as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

Dende o Departamento de Vento-Metal, para avaliar a nosa programación didáctica teremos en conta os seguintes aspectos:

- **Obxectivos:** Adecuación ás necesidades específicas do alumnado e do Proxecto Educativo do Centro
- **Contidos:** Validez na súa elección con respecto aos obxectivos plantexados e adecuación ao nivel do alumnado
- **Actividades:** Atención á diversidade das capacidades e adecuación aos intereses do alumnado e aos seus ritmos de aprendizaxe
- **Criterios metodolóxicos:** A adecuación e coherencia dos mesmos
- **Os medios e recursos:** Avaliación dos criterios para a elección dos medios e recursos didácticos e a súa adecuación aos obxectivos propostos.
- **A avaliación:** Comprobarase a idoneidade e a adecuación entre criterios de avaliación, técnicas e procedementos, así como entre os criterios de avaliación, contidos e obxectivos
- **Alumnado:** A relación co alumnado, ademais do clima de convivencia e traballo.

10. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

---

Do mesmo xeito que se indica no punto anterior, a avaliación do labor docente supón un dos tres elementos a avaliar dentro do noso sistema educativo xunto co proceso de aprendizaxe e a programación didáctica.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña trala avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados.

Para levar a cabo este proceso contarase tamén coa análise das enquisas de satisfacción do alumnado como vía alternativa ás clases para obter datos directos relativos á súa función.

Nas reunións do departamento trataranse todos estes puntos ademais dos que o profesorado considere relevantes, sen descoidar aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquilo que se estime oportuno.